

מספר הוראה : 4.11	שם ההוראה : הפניה של אזרח ותיק לקהילה תומכת והצטרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני : 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף : 20.09.2023	גורם אחראי : מינהל אזרחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון : 20.09.2023	עמוד 1 מתוך 9	סוג ההוראה : הוראת תקנון עבודה סוציאלית - תחליכי עבודה

הפניה של אזרח ותיק לקהילה תומכת והצטרפות אליה

הוראה זו מבטלת את הוראה 4.11 מיום 27.1.2013.

תוכן העניינים

2	1.	כללי
2	2.	מטרת ההוראה
2	3.	הגדרות
4	4.	אוכלוסיית היעד
4	5.	הפניית אזרח ותיק לקהילה תומכת או אופן ההצטרפות לתוכנית
7	6.	אחריות מקצועית
7	7.	פיקוח ובקרה
8		נספח א' – תרשים זרימה – הפניית אזרח ותיק לקהילה תומכת
9		נספח ב' – הודעה על גובה השתתפות עצמית

כל האמור בהוראה זו נכתב בלשון זכר לשם הנוחות בלבד; וחל במידה שווה על גברים, על נשים ועל אחרים.

מספר ההוראה: 4.11	שם ההוראה: הפניה של אזרח ותיק לקהילה תומכת והצטרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף: 20.09.2023	גורם אחראי: מינהל אזרחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון: 20.09.2023	עמוד 2 מתוך 9	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תחליכי עבודה

1. כללי

- 1.1 קהילה תומכת היא תוכנית המספקת סל שירותים המעניק ביטחון ותמיכה לאזרחים ותיקים המתגוררים בקהילה.
- 1.2 הרשות המקומית או גורם מפעיל אחר, שייבחר כדין על ידה באמצעות הליך מכרזי או פטור ממכרז, יקימו את תוכנית קהילה תומכת ויפעילו אותה. רשות המפעילה בעצמה את התוכנית; תקיים את כל הנחיות הוראה זו.
- 1.3 המחלקה לשירותים חברתיים תפקח על התנהלות התוכנית על פי הוראה זו.
- 1.4 **מטרות התוכנית:**
 - 1.4.1 לאפשר לאזרחים הוותיקים המשך מגורים בביתם בקהילה תוך הגברת תחושת הביטחון והשייכות, הרחבת הרשת החברתית ושיפור איכות החיים שלהם;
 - 1.4.2 לחזק את האוטונומיה של האזרחים הוותיקים תוך מתן בחירה אישית של סל שירותים מגוון, גמיש, ממוקד ומדויק לצרכים המשתנים שלהם;
 - 1.4.3 לקדם הזדקנות מיטבית ובכך לדחוק את התלות של האזרחים הוותיקים באחר ולדחוק מיסוד.

2. מטרת ההוראה

הסדרת תהליך הפנייה לשל אזרחים ותיקים והצטרפותם לתוכנית קהילה תומכת.

3. הגדרות

- 3.1 **אזרח ותיק -**
תושב ישראל שהגיע, לפי הרישום במרשם האוכלוסין, לגיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.
- 3.2 **בית אב (בהוראה זו) -**
אזרח ותיק אחד או שני אזרחים ותיקים המתגוררים ביחידת מגורים אחת או זוג המנהל קשר זוגי, כשאחד מהם לפחות הוא אזרח ותיק, והם מתגוררים ביחידת מגורים אחת. ביחידת מגורים שבה הוגדר בית אב ומתגוררים בה יותר משני אזרחים ותיקים, המעוניינים לקבל את השירותים של תוכנית קהילה תומכת, יוגדר בית אב נוסף.
- 3.3 **גורם מפעיל -**
תאגיד או עוסק מורשה שהתקשר עם משרד הרווחה והביטחון החברתי או עם הרשות המקומית, לאחר שזכה במכרז או בפטור ממכרז לאספקת שירותי רווחה. לגורם המפעיל חוזה מפורט שנחתם בינו לבין המשרד או בינו לבין הרשות המקומית ושבו התחייב על היקף השירותים, איכותם, המתקנים והתשומות שיעמיד לצורך ביצוע התחייבויותיו.

מספר ההוראה: 4.11	שם ההוראה: הפניה של אזרח ותיק לקהילה תומכת וחצטרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף: 20.09.2023	גורם אחראי: מינהל אזרחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון: 20.09.2023	עמוד 3 מתוך 9	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תחליכי עבודה

3.4 גמלת סיעוד –

סיוע הניתן לאזרחים ותיקים עם ירידה תפקודית, לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, פרק י': ביטוח סיעוד. יש שש רמות תפקוד ובהתאם להן נקבעת רמת הזכאות לגמלה. הגמלה ניתנת או באמצעות שירותים (אישיים או חברתיים) או על ידי קצבה כספית חודשית. מטרת הגמלה לסייע לאזרחים ותיקים לנהל שגרת יום תקינה או לקבל השגחה צמודה כדי לשמור על ביטחונם או על ביטחון הסובבים אותם.

3.5 זכאי גמלת סיעוד –

אדם המקבל גמלת סיעוד לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, פרק י': ביטוח סיעוד.

3.6 חבר קהילה תומכת –

אדם הרשום בתוכנית קהילה תומכת והוא גם אחד מאלה: מושם רווחה שהופנה על ידי אחת מהמחלקות לשירותים חברתיים או זכאי גמלת סיעוד שהופנה על ידי המוסד לביטוח לאומי או מי שנרשם בפנייה ישירה דרך הגורם המפעיל לתוכנית קהילה תומכת ומשלם בגינה באופן פרטי ומלא.

3.7 יחידת מגורים (בהוראה זו) –

בית פרטי או דירה או כל מקום מתוכם המשמש למגורים בקהילה, לרבות מקבצי הדיור של משרד העלייה והקליטה, לא כולל מגורים בבתי גיל הזהב של משרד השיכון והבינוי, בבתי אבות או בדיור מוגן פרטי.

3.8 מחלקה לשירותים חברתיים (להלן – מש"ח) –

יחידה בתוך הרשות המקומית הפועלת מכוח חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958. המחלקה לשירותים חברתיים אחראית על מתן שירותי רווחה ושירותים חברתיים למקבלי שירות המתגוררים באותה הרשות.

3.9 מרותק בית (בהוראה זו) –

אזרח ותיק הספון בביתו ומתקשה לצאת מביתו מסיבות שונות (פיזיות, קוגניטיביות, סביבתיות, נפשיות).

3.10 משרד –

משרד הרווחה והביטחון החברתי.

3.11 ניצול שואה –

כל אדם שקיבל או מקבל תשלומים או הטבות כלשהן, באופן קבוע או חד פעמי, בגין נרדפותו כניצול שואה, נפגע שואה, וטרן או נכה המלחמה בנאצים, ממשלת ישראל או מכל ממשלה אחרת או מטעמה או מוועידת התביעות.

מספר ההוראה: 4.11	שם ההוראה: הפניה של אזרח ותיק לקהילה תומכת והצטרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף: 20.09.2023	גורם אחראי: מינהל אזרחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון: 20.09.2023	עמוד 4 מתוך 9	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תחליכי עבודה

3.12 רמות תפקוד –

אזרחים ותיקים מאובחנים על פי שישה מצבי תפקוד שונים: עצמאי, תשוש, סיעודי, סיעודי מורכב, תשוש נפש, מועמד לשיקום. הערכה של רמת התפקוד של אזרחים ותיקים חשובה כדי לדעת מהן דרכי הטיפול והמסגרות המתאימות להם בעת הצורך, למשל לצורך קביעת זכאות לשירותי סיעוד או קצבה חודשית במסגרת חוק ביטוח סיעוד.

4. אוכלוסיית היעד

אזרחים ותיקים שמתקיימים בהם שני אלה:

- 4.1 אזרחים ותיקים בכל רמות התפקוד;
- 4.2 אזרחים ותיקים המתגוררים בבית פרטי או בדירה או בכל מקום מתווך המשמש למגורים בקהילה, לרבות מקבצי הדיור של משרד העלייה והקליטה, לא כולל מגורים בבתי גיל הזהב של משרד השיכון והבינוי, בבתי אבות או בדיור מוגן פרטי.

5. הפניית אזרח ותיק לקהילה תומכת או אופן ההצטרפות לתוכנית

5.1 הפנייה לתוכנית קהילה תומכת באמצעות עובד סוציאלי במחלקת לשירותים חברתיים כדי להפנות אזרחים ותיקים לתוכנית קהילה תומכת ולשלב אותם בה, העובד סוציאלי במחלקת לשירותים חברתיים:

- 5.1.1 יבדוק את התאמתו של האזרח הוותיק להשתלב בתוכנית קהילה תומכת ויקבל את הסכמתו לכך;
- 5.1.2 יבדוק עם הגורם המפעיל אם ניתן לשלב את האזרח הוותיק בתוכנית קהילה תומכת;
- 5.1.3 אם אין קהילה תומכת במקום מגוריו של האזרח הוותיק, ויש קהילה תומכת ברשות מקומית סמוכה המוכנה לקלוט אותו, על העובד סוציאלי לבדוק כיצד לשלב את האזרח הוותיק בתוכנית;
- 5.1.4 יפתח תיק התערבות במחלקת לשירותים חברתיים;
- 5.1.5 ידאג לביצוע מבחן הכנסות על ידי התחשיבנית לצורך קביעת סכום ההשתתפות העצמית של האזרח הוותיק;
- 5.1.6 יעדכן את האזרח הוותיק לגבי גובה ההשתתפות העצמית, יודא שהוא מסכים לשלם ויחתים אותו על טופס "הודעה על גובה השתתפות עצמית" (נספח ב'). האזרח הוותיק ישלם את דמי ההשתתפות ישירות לגורם המפעיל;
- 5.1.7 יעדכן בתיק ההתערבות את הקליטה לתוכנית ואת סכום דמי ההשתתפות העצמית. יש לציין בתיק את סמל המסגרת של תוכנית קהילה תומכת, אם יש כמה קהילות תומכות או אם הקהילה התומכת אינה ברשות המקומית שבה האזרח הוותיק גר;
- 5.1.8 יבצע השמה במערכת מס"ר, אם האזרח הוותיק זכאי לסבסוד המחלקה לשירותים חברתיים;

מספר ההוראה: 4.11	שם ההוראה: הפניה של אזרח ותיק לקהילה תומכת והצטרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף: 20.09.2023	גורם אחראי: מינהל אזרחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון: 20.09.2023	עמוד 5 מתוך 9	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תחליכי עבודה

5.1.9 אם האזרח הוותיק אינו זכאי לסבסוד המחלקה לשירותים חברתיים, אפשר שיבצע השמה במערכת מס"ר בתעריף מלא או יפנה את האזרח הוותיק ישירות לגורם המפעיל, הדבר נתון לשיקול דעתו;

5.1.10 יעדכן את מנהל הקהילה התומכת על הצטרפות האזרח הוותיק לקהילה כחבר;

5.1.11 יהיה בקשר רציף עם מנהל הקהילה התומכת ועם האזרח הוותיק. שיתוף הפעולה יתקיים מתחילת תהליך הקליטה ובליווי שוטף עד לסיום החברות בתוכנית;

5.1.12 יעקוב אחר הקליטה של חברי הקהילה התומכת באמצעות מערכת מס"ר, יעדכן פרטים וידווח עד לעזיבתם את התוכנית;

5.1.13 מדי שנה עד ה 31 במרץ יבצע הארכות להשמות באמצעות "דוח עוזב - נשאר".

5.1.14 יוודא שצוות קהילה תומכת יצור קשר עם החבר, יחבר אותו לקהילה התומכת, יתחיל בתהליך היכרות ובדיקת צרכים ויעניק לו מענים מתאימים.

5.2 הפניית ניצולי שואה

5.2.1 ניצול שואה יופנה לתוכנית קהילה תומכת באמצעות עובד סוציאלי במחלקה לשירותים חברתיים ללא מבחן הכנסות.

5.2.2 לניצול שואה נקבעה השתתפות עצמית ייחודית. מפעם לפעם יעדכן המשרד את סכום ההשתתפות העצמית.

5.2.3 ניתן לשלב ניצול שואה בקהילה תומכת רגילה או בקהילה תומכת ייעודית לניצולי שואה, אם קיימת במקום מגוריו.

5.2.4 ניצול השואה יציג לעובד הסוציאלי כל מסמך המעיד על הכרתו כניצול שואה או שמעיד על קבלת קצבה או מענק כניצול שואה, מכל רשות, ארגון רשמי או ממשלה.

5.2.5 העובד הסוציאלי יידע את ניצול השואה כי הוא רשאי לפנות לוועידת התביעות לבדיקת זכאות לסבסוד נוסף.

5.2.6 סכום ההשתתפות של ניצול שואה הוא עבור בית אב, גם אם בן או בת הזוג אינם ניצולי שואה. לאחר פטירת ניצול השואה, יהיו זכאים בן או בת הזוג להמשך דרגת ההשתתפות של ניצולי שואה.

5.3 הפנייה לתוכנית קהילה תומכת באמצעות ביטוח לאומי

5.3.1 בהתאם לתיקון שאושר בלוח ח' 2 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה - 1995, זכאי גמלת סיעוד רשאי לבחור להצטרף לתוכנית קהילה תומכת וליהנות מסל שירותים בסיסי (כמפורט בלוח ח' 2 לחוק הנ"ל בטור א' פרט (7)).

5.3.2 הפניית אזרחים ותיקים הזכאים לגמלת סיעוד לקהילה תומכת תיעשה גם על ידי המוסד לביטוח לאומי והיא מחייבת התקשרות ישירה בין הגורם המפעיל (בעל סמל מסגרת בתוקף בלבד) למוסד לביטוח לאומי.

מספר ההוראה: 4.11	שם ההוראה: הפניה של אזרח ותיק לקהילה תומכת וחצטרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף: 20.09.2023	גורם אחראי: מינהל אזרחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון: 20.09.2023	עמוד 6 מתוך 9	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תחילי עבודה

5.3.3 רשויות מקומיות המפעילות את תוכנית קהילה תומכת באופן ישיר יסדירו התקשרות עם המוסד לביטוח לאומי לצורך הפניית אזרחים ותיקים זכאי גמלת סיעוד לתוכנית והעברת התשלומים מהמוסד לביטוח לאומי לרשות המקומית.

5.3.4 רשויות מקומיות המפעילות את תוכנית קהילה תומכת באמצעות גורם מפעיל ידרשו מהגורם המפעיל (בעל סמל מסגרת בתוקף) להסדיר את ההתקשרות עם המוסד לביטוח לאומי במהלך הרבעון הראשון להפעלת התוכנית לצורך הפניית אזרחים ותיקים זכאי גמלת סיעוד לתוכנית והעברת התשלומים מהמוסד לביטוח לאומי לגורם המפעיל.

5.3.5 כל אזרח ותיק זכאי גמלת סיעוד (זכאי חדש או זכאי קיים במוסד לביטוח לאומי) שיבקש להצטרף לתוכנית קהילה תומכת יצורף אליה דרך המוסד לביטוח לאומי, ובלבד שאינו מושם רווחה בתוכנית. מושם רווחה ימשיך לקבל את הסבסוד לתוכנית מהמחלקות לשירותים חברתיים ולא מהמוסד לביטוח לאומי.

5.3.6 עובד סוציאלי במחלקת סיעוד במוסד לביטוח לאומי יידע אזרחים ותיקים זכאי גמלת סיעוד שהם ניצולי שואה כי באפשרותם לפנות למחלקות לשירותים חברתיים במקום מגוריהם כדי לקבל סבסוד לתוכנית קהילה תומכת.

5.3.7 עובד סוציאלי במחלקת סיעוד של המוסד לביטוח לאומי יידע אזרחים ותיקים זכאי גמלת סיעוד מקבלי השלמת הכנסה כי באפשרותם לפנות למחלקות לשירותים חברתיים לבדיקת מבחן הכנסה כדי לקבל סבסוד לתוכנית קהילה תומכת.

5.3.8 אם אזרח ותיק זכאי גמלת סיעוד אינו מעוניין לפנות למחלקות לשירותים חברתיים, העובד הסוציאלי במחלקת סיעוד במוסד לביטוח לאומי צריך להפנותו ישירות לתוכנית קהילה תומכת, ולחבר בין האזרח הוותיק לגורם המפעיל של התוכנית באזור מגוריו.

5.3.9 צוות התוכנית קהילה תומכת יצור קשר עם האזרח הוותיק, יחבר אותו לקהילה ויחל בתהליך היכרות, בדיקת צרכים ומתן מענים מתאימים.

5.4 פנייה ישירה לגורם המפעיל את התוכנית קהילה תומכת

5.4.1 אזרח ותיק יכול להיקלט בתוכנית קהילה תומכת באמצעות פנייה ישירה לגורם המפעיל וללא פתיחת תיק התערבות במחלקות לשירותים חברתיים.

5.4.2 התשלום לתוכנית יהיה מלא וללא סבסוד, על פי התעריף שקבע המשרד ומפורסם בחוברת התעריפים. תעריף זה מתעדכן מדי פעם בפעם.

5.4.3 צוות התוכנית יצור קשר עם חבר הקהילה, יחבר אותו לקהילה; ויתחיל בתהליך היכרות, בדיקת צרכים ומתן מענים מתאימים.

מספר ההוראה : 4.11	שם ההוראה : הפניה של אזרח ותיק לקהילה תומכת וחצרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני : 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף : 20.09.2023	גורם אחראי : מינהל אזרחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון : 20.09.2023	עמוד 7 מתוך 9	סוג ההוראה : הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תחליכי עבודה

6. אחריות מקצועית

מנהל תחום קהילות תומכות.

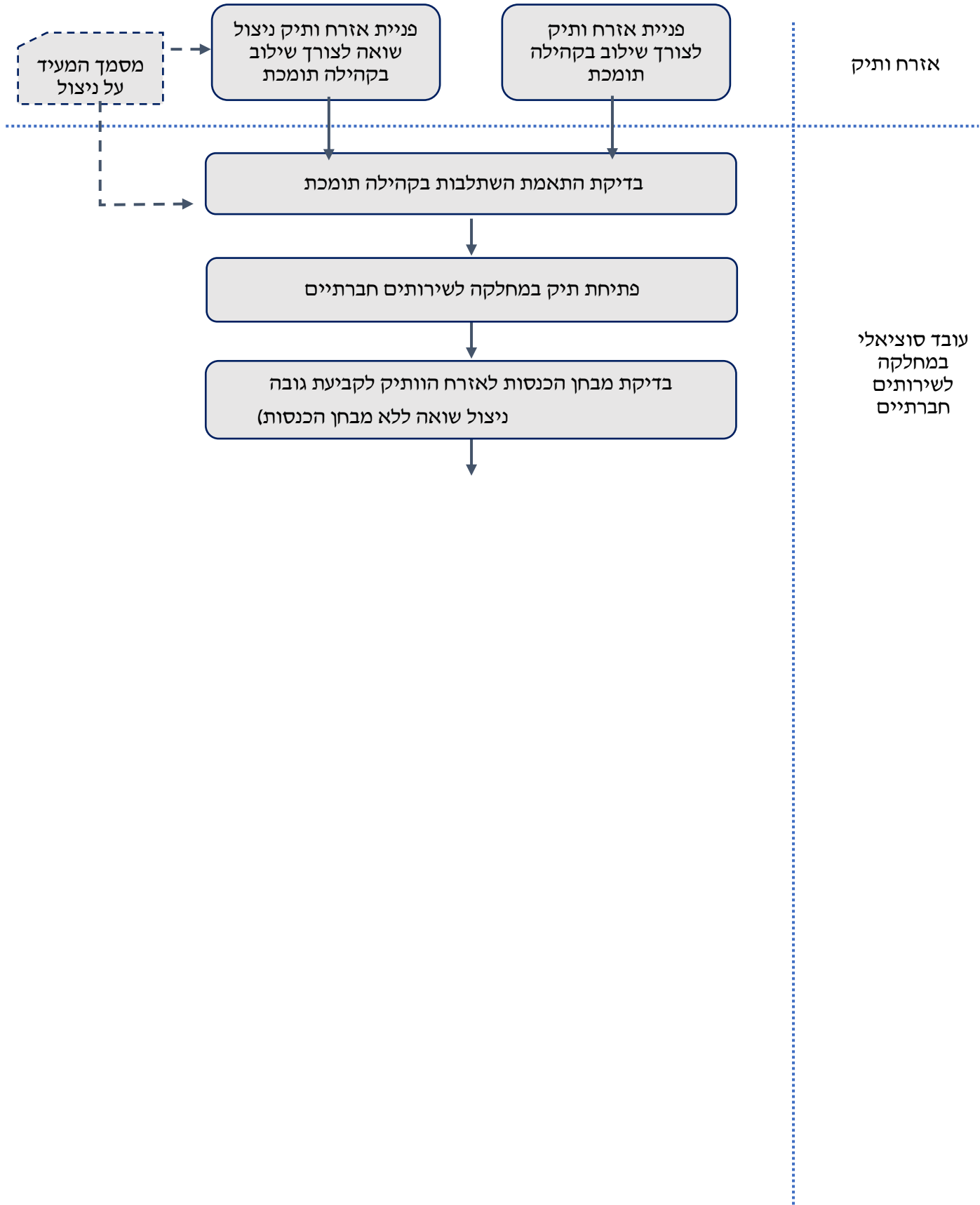
7. פיקוח ובקרה

משרד הרווחה והביטחון החברתי מפעיל פיקוח ובקרה שוטפים באמצעות מפקחיו במחוזות, בוועדות היגוי היישוביות וכן באמצעות עובדי האגף לביקורת פנימית.

ינון אהרוני
 מנכ"ל המשרד

מספר ההוראה: 4.11	שם ההוראה: הפניה של אזורח ותיק לקהילה תומכת וחצרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני: 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף: 20.09.2023	גורם אחראי: מינהל אזורחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון: 20.09.2023	עמוד 8 מתוך 9	סוג ההוראה: הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תחליכי עבודה

נספח א' תרשים זרימה – הפניית אזורח ותיק לקהילה תומכת

מספר ההוראה : 4.11	שם ההוראה : הפניה של אורח ותיק לקהילה תומכת וחצטרפות אליה	משרד הרווחה והביטחון החברתי חוסן חברתי לישראל
תאריך הוצאה ראשוני : 27.01.2013 תאריך כניסה לתוקף : 20.09.2023	גורם אחראי : מינהל אזרחים ותיקים	
תאריך עדכון אחרון : 20.09.2023	עמוד 9 מתוך 9	סוג ההוראה : הוראת תקנון עבודה סוציאלית – תחליכי עבודה

נספח ב' – הודעה על גובה השתתפות עצמית

תאריך : _____

לכבוד : _____
(שם מקבל או מקבלת השירות)

הריני להודיע כי לפי מבחן ההכנסות שנערך לך עליך להשתתף בעלות החודשית בסך _____ ש"ח על מנת להיות חבר בקהילה התומכת.

חתימתך על הודעה זו מהווה הסכמה והתחייבות מצידך לשאת בתשלום בגובה העלות שנקבעה כמצוין לעיל.

חתימת עובד סוציאלי המחלקה לשירותים חברתיים

שם מקבל או מקבלת השירות _____

חתימת מקבל או מקבלת השירות _____

העתק : מנהלת או מנהלת קהילה תומכת